GRUNDSTRÖM, HELMER (1904–1986): *Sjötorpspojkarna*.
Ill.: Birger Ohlsson. Stockholm: O. Ekström, 1942.
98 s. // Forts. av: *Sjötorpspojkarna i fjällen*, 1944.

Bröderna Olle och Nils bor i ett litet torp i en lappländsk by. Pojkarnas far drunknade för några år sedan. Det är svårt för mor Kristina att få ihop till mat och kläder åt pojkarna, samtidigt som hon fostrar dem till hederliga, arbetsamma, kamratliga och ärliga människor. Hungrigt kastar pojkarna i sig gröten – när de upptäcker att mor inte äter annat än "skovet" i grytan inser de dock att de måste försöka bidra till försörjningen. Men vad kan de göra? Ingen anställer vallpojkar nu för tiden och för timmerskogen är de för unga. Att fiska gädda och abborre och mört är ett roligt arbete. Nere i byn tycker man inte att den sistnämnda fisken är riktig mat, men i Sjötorpet duger den gott.

Det är hjortronår och fullt av folk på myrarna, man får 75 öre per kilo hos Konsum. Pojkarna åker ensamma med postbussen de sexton milen till Högliden och plockar tillsammans med sina kusiner 360 kilo hjortron. Så blir det regn som ser ut att bli veckolångt, och pojkarna vänder hemåt med 135 kronor och renbog och mesost i ryggsäcken till sin överlyckliga mor. Så mycket pengar har aldrig tidigare funnits i torpet.

Helmer Grundström var poet och hade vuxit upp under fattiga förhållanden i byn Svanavattnet utanför Dorotea. Han hade, enligt vad Stig Ahlgren skrev 1955, i baksidestexten på andra upplagan av *Sjötorpspojkarna*, "ett utpräglat sinne för vad barnens brådmogna försörjningsproblem kan betyda för deras karaktärsutveckling".

Lindskog, Gerda Helena, *Norrbarn: Norrland i 1900-talets svenskspråkiga barn- och ungdomslitteratur,* h:ström - Text & kultur, Umeå, 2013